

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA



BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 11.2024



TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 Thành phố Hồ Chí Minh: dự kiến đưa vào vận hành Trung tâm khởi nghiệp sáng tạo quý 4/2024
- 02 Thừa Thiên Huế: thúc đẩy khởi nghiệp sáng tạo lĩnh vực công nghệ thông tin
- 03 Startup công nghệ khí hậu Việt Alterno huy động thành công 1,5 triệu USD
- 04 Chính thức khởi động Ngày hội MatchMaking Day - Kết nối những nhân tài khởi nghiệp

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Bảo vệ an toàn thông tin trên không gian mạng: nguy cơ tiềm ẩn và giải pháp xử lý
- 06 Tổng quan hệ sinh thái khởi nghiệp Philippines

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ

- 07 Xu hướng hợp tác giữa công ty và startup



CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718



THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH: DỰ KIẾN ĐƯA VÀO VẬN HÀNH TRUNG TÂM KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO QUÝ 4/2024

Ngày 3/4, Sở Khoa học và Công nghệ thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) tổ chức Hội nghị triển khai các hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp năm 2024.

Theo đó, năm nay, Sở sẽ đưa Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo TP.HCM đi vào hoạt động và triển khai vận hành nền tảng trực tuyến thúc đẩy đổi mới sáng tạo tại TP.HCM (H.O.I.P), tổ chức Giải thưởng Đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp TP.HCM năm 2024 (I-Star 2024) và Cuộc thi "Tìm kiếm giải pháp đổi mới sáng tạo trong khu vực công năm 2024 (Gov.Star 2024). Bên cạnh đó, Sở đang tổ chức đặt hàng nghiên cứu xây dựng báo cáo thường niên về hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo TP.HCM năm 2024, xây dựng mô hình đại học khởi nghiệp, xây dựng khung chương trình đào tạo tổng thể về khởi nghiệp sáng tạo...

Phát biểu khai mạc hội nghị, Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM Nguyễn Việt Dũng đã thông tin về những hỗ trợ cho hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp sắp triển khai trong giai đoạn tới. TP.HCM đã có chính sách, cần cộng đồng đóng góp ý kiến nhằm tìm kiếm những giải pháp thực hiện mang tính đột phá cho hoạt động đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp. Ông Dũng cũng kỳ vọng cộng đồng sẽ chung tay tổ chức những sự kiện như Tuần lễ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp - WHISE, nhằm mở ra mạng lưới kết nối lớn hơn, gắn liền với lợi ích của cộng đồng.

Trong khi đó, theo chia sẻ của bà Phan Thị Quý

Trúc, Phó Trưởng phòng Phòng Quản lý Sở hữu trí tuệ và Đổi mới sáng tạo - Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM, trong năm 2023, Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM đã hỗ trợ nâng cao năng lực đổi mới sáng tạo cho trên 2.500 doanh nghiệp; hỗ trợ ươm tạo, phát triển 308 dự án; hỗ trợ 40 doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tiếp cận nguồn vốn đầu tư mạo hiểm; hơn 1.800 doanh nghiệp áp dụng tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, nâng cao năng suất chất lượng dựa trên khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo... Ước tính bình quân giai đoạn 2021 - 2023 chi đầu tư cho khoa học và công nghệ của xã hội đạt 0,88%/GRDP.

Năm 2024, dự kiến Thành phố sẽ đưa vào vận hành Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo TP.HCM với mục tiêu tập hợp và kết nối các nguồn lực trong hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp của Thành phố cũng như trong và ngoài nước.

Ngoài ra, Trung tâm cũng giúp lan tỏa các chính sách hỗ trợ của Nhà nước về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp cho cộng đồng, đồng thời cung cấp các dịch vụ về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp, hỗ trợ hoạt động chuyển giao công nghệ, R&D và thương mại hóa kết quả nghiên cứu khoa học... nhằm tạo ra lợi thế cạnh tranh cho Thành phố trong khu vực và quốc tế về đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp. Đồng thời, đây cũng là nơi triển khai các chính sách hỗ trợ cộng đồng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo TP.HCM khi thực hiện Nghị quyết 98 như miễn giảm thuế, hỗ trợ

không hoàn lại dự án khởi nghiệp từ 40 - 400 triệu đồng, thử nghiệm chính sách về sản phẩm dịch vụ mới, thu hút chuyên gia và nhà khoa học cho các trung tâm nghiên cứu chuẩn quốc tế.

Bà Trúc nhấn mạnh: "Không gian và mô hình hoạt động của trung tâm theo hướng mở để cộng đồng và doanh nghiệp có thể dễ dàng tiếp cận và tìm hiểu thông tin liên quan đến hệ sinh thái khởi nghiệp của TP.HCM". Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo TP.HCM cũng là đơn vị vận hành nền tảng trực tuyến (H.O.I.P) tập trung hệ thống dữ liệu của hệ sinh thái, để các doanh nghiệp, startup đăng ký và tham gia các chính sách hỗ trợ của thành phố.

Trong khuôn khổ Hội nghị, bà Đặng Thị Luận, Phó Giám đốc Trung tâm Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ (thuộc Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM) đã công bố Giải thưởng Đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp TP.HCM năm 2024 (I-Star 2024) và phát động Cuộc thi "Tìm kiếm giải pháp đổi mới sáng tạo trong khu vực công năm 2024 (Gov.Star 2024).

Thông tin thêm về Cuộc thi Gov.Star 2024, ông Nguyễn Việt Dũng nhấn mạnh mong muốn tìm kiếm các giải pháp nhằm giải quyết các vấn đề cụ thể, để từ đó, có thể đưa vào ứng dụng thực tiễn. Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM rất kỳ vọng các đơn vị quận huyện và TP. Thủ Đức sẽ đặt hàng bài toán cụ thể để Sở có cơ sở triển khai, hoặc tổ chức hội nghị tập huấn cho các phòng Kinh tế về đổi mới sáng tạo trong khu vực công./.

Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của TP.HCM được đánh giá là năng động nhất cả nước, trong đó chiếm 50% số lượng startup; 40% cơ sở ươm tạo và hỗ trợ khởi nghiệp; 44% lượng vốn đầu tư, 60% số thương vụ của cả nước. TP.HCM cũng là địa phương đầu tiên có chính sách đặc thù về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Tại một số báo cáo quốc tế trong năm 2023, Startup Genome gần đây xếp hạng TP.HCM nằm trong nhóm 81-90 thị trường khởi nghiệp sáng tạo mới nổi của toàn cầu. Còn trong bảng xếp hạng của Startup Blink, TP.HCM đứng vị trí 114 trong số các hệ sinh thái năng động nhất toàn cầu.

THỪA THIÊN HUẾ: THÚC ĐẨY KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO LĨNH VỰC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Ngoài các chính sách hỗ trợ của Trung ương, tỉnh Thừa Thiên Huế đã và đang triển khai nhiều chính sách nhằm thúc đẩy đầu tư, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, phát triển ngành công nghệ thông tin trên địa bàn tỉnh.

Thời gian qua, tỉnh đã quan tâm, chú trọng thực hiện công tác hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ để tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình phát triển các sản phẩm, dịch vụ, mô hình kinh tế mới thông qua việc ban hành các văn bản hướng dẫn chính sách hỗ trợ đổi mới, cải tiến công nghệ, chuyển giao công nghệ và phát triển tài sản trí tuệ trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2030; hoàn thành xây dựng thủ tục hành chính và quy trình hỗ trợ một số chính sách hỗ trợ cải tiến, đổi mới công nghệ, chuyển giao công nghệ và phát triển tài sản trí tuệ trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2030; triển khai thực hiện Nghị quyết số 22/2020/NQ-HĐND; tiếp nhận và hỗ trợ 86 hồ sơ của các tổ chức, doanh nghiệp; trong đó có 05 dự án đổi mới, cải tiến công nghệ, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội tại địa phương.

Bên cạnh đó, UBND tỉnh cũng ban hành Chương trình phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ (KH&CN) tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2021-2025 và Kế hoạch thực hiện Chương trình phát triển sản phẩm quốc gia đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế; đồng thời, triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ thiết thực nhằm thúc đẩy phát triển thị trường KH&CN..

Tỉnh cũng áp dụng nhiều chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp thành lập mới; chính sách hỗ trợ, khuyến khích phát triển hợp tác xã; chính sách hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, chính sách hỗ trợ đổi mới, cải tiến công nghệ, chuyển giao công nghệ và phát triển tài sản trí tuệ; tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng

tạo tỉnh Thừa Thiên Huế... nhằm đẩy mạnh phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp, khuyến khích và lan toả tinh thần khởi nghiệp trong cộng đồng trên địa bàn tỉnh, thu hút sự quan tâm, hỗ trợ của xã hội, doanh nghiệp đối với các ý tưởng, dự án khởi nghiệp tiềm năng phát triển, ...

Những năm gần đây, hoạt động thúc đẩy đầu tư, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo phát triển ngành công nghệ thông tin trên địa bàn tỉnh đã có nhiều bước phát triển rõ nét. Theo TS. Hồ Thắng, Giám đốc Sở KH&CN, để phát triển hoạt động CNTT tại tỉnh Thừa Thiên Huế, trong thời gian tới, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp bao gồm: tập trung đổi mới và hoàn thiện khung chính sách phục vụ phát triển kinh tế và thu hút đầu tư; phát triển cơ sở hạ tầng thiết yếu đáp ứng yêu cầu của CMCN 4.0; hình thành khu công nghệ cao và phát triển các ngành công nghệ ưu tiên; chính sách hội nhập quốc tế.

Đặc biệt, TS. Hồ Thắng nhấn mạnh, cần tập trung phát triển nâng cao năng lực đổi mới sáng tạo, xây dựng và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh, chú trọng nâng cao nhận thức và năng lực của thanh niên, học sinh, người lao động, doanh nhân, phụ nữ, ... về khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; khuyến khích nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, gia tăng giá trị trong doanh nghiệp, lấy KH&CN và đổi mới sáng tạo làm nền tảng phát triển kinh tế-xã hội, từng bước xây dựng Thừa Thiên Huế thành tỉnh khởi nghiệp, góp phần thực hiện thành công Đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Quốc gia đến năm 2025”./.

STARTUP CÔNG NGHỆ KHÍ HẬU VIỆT ALTERNŌ HUY ĐỘNG THÀNH CÔNG 1,5 TRIỆU USD

Startup pin cát AlternŌ vừa huy động thành công hơn 1,5 triệu USD trong vòng gọi vốn được dẫn dắt bởi The Radical Fund (Singapore), Touchstone Partners (Việt Nam), cùng sự tham gia của Antler, Impact Square, Glocalink Singapore...

Startup khởi nghiệp lĩnh vực công nghệ khí hậu (climate tech) AlternŌ cũng là 1 trong 3 startup thắng cuộc của Thách thức Net Zero 2023 - Cuộc thi tìm kiếm các giải pháp công nghệ chống biến đổi khí hậu với tổng giải thưởng hơn 15 tỷ đồng, được tổ chức bởi quỹ Touchstone Partners và Temasek Foundation (Singapore), phối hợp cùng Viện Nghiên cứu phát triển Thành phố Hồ Chí Minh (HIDS).

AlternŌ chuyên cung cấp giải pháp lưu trữ năng lượng bằng pin cát phục vụ cho nông nghiệp. Hệ thống sử dụng công nghệ đã được đăng ký bản quyền chứa cát cách nhiệt với các ống dẫn nhiệt đặc chế. Khi sử dụng, nhiệt từ pin cát sẽ được chuyển qua đường ống dẫn để phục vụ nhu cầu sấy, sưởi ấm hoặc gia nhiệt. Một trong số những khách hàng đầu tiên của AlternŌ là nông trại Ecovi Farm tại Ninh Hoà, Khánh Hoà, nhà máy chế biến trà DoTea ở Bảo Lộc, Lâm Đồng...

Ông Hồ Việt Hải, đồng sáng lập AlternŌ cho biết, hiện tại, AlternŌ đang phát triển các phiên bản công nghiệp của pin cát với công suất lớn, từ 250 kWh đến 1,8 megawatt. Điều này sẽ giúp nông trại và các doanh nghiệp trong ngành nông nghiệp tiết kiệm năng lượng đáng kể và giảm phát thải các-bon hàng

năm. Khoản đầu tư 1,5 triệu USD sẽ giúp công ty đẩy nhanh kế hoạch đưa công nghệ pin cát ra thị trường Đông Nam Á, đồng thời nhắm đến các thị trường tiềm năng tại châu Phi, Trung Đông và châu Mỹ.



Đội ngũ AlternŌ tại nhà máy sản xuất pin cát.

Bên cạnh đó, ông cũng nhấn mạnh, trước tình hình các quốc gia liên minh châu Âu sẽ sớm đặt thuế carbon (CBAM) vào các sản phẩm nhập khẩu, tầm nhìn của công ty không chỉ góp phần vào việc giảm phát thải carbon trong ngành nông nghiệp mà còn giúp các công ty Việt Nam tăng tính cạnh tranh trên thương trường quốc tế với các sản phẩm đáp ứng tiêu chuẩn xanh của thế giới./.

Được biết, trước đây, AlternŌ cũng đã nhận được tài trợ từ các tổ chức quốc tế, bao gồm 200.000 USD từ quỹ Temasek; 350.000 USD từ P4G và 40.000 USD từ JICA. Ngoài ra, Công ty cũng đã nhận được sự hỗ trợ từ các tổ chức nổi tiếng như JETRO, Qualcomm, NUS, Leave A Nest, BSSC, IBP, Quỹ Hanns Seidel, Climate Launchpad, VSV, ASSIST, New Energy Nexus và Becamex, góp phần củng cố sứ mệnh hướng tới giải pháp năng lượng bền vững của mình.

CHÍNH THỨC KHỞI ĐỘNG NGÀY HỘI MATCHMAKING DAY - KẾT NỐI NHỮNG NHÂN TÀI KHỞI NGHIỆP

Ngày hội MatchMaking Day thuộc khuôn khổ dự án Profile Kết nối - Khởi nghiệp chính thức được khởi động. Sự kiện nhằm hỗ trợ các startup trẻ giao lưu, kết nối với nhau trong hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam, bao gồm các đội ngũ đang thiếu vắng nhân sự phù hợp hoặc những cá nhân vẫn chưa tìm được dự án lý tưởng cho bản thân.

Một trong những thách thức lớn nhất mà các startup gặp phải trong quá trình đưa những sáng kiến của mình thành hiện thực chính là bài toán nhân sự. Họ là những người trẻ, năng động với nhiều ý tưởng, sự quyết tâm và bền bỉ. Tuy nhiên, muốn tiến xa và phát triển bền vững hơn nữa, họ cần có những cộng sự “kề vai sát cánh” cùng nhau “chinh chiến” cho khát vọng khởi nghiệp. Chính vì vậy, với sứ mệnh trở thành người bạn đồng hành luôn cùng startup vượt qua mọi khó khăn trên chặng đường khởi nghiệp, Ban tổ chức Cuộc thi Khởi nghiệp cùng Kawai 2024 chính thức khởi động sự kiện gặp mặt nhân tài cùng bút phá giới hạn và chinh phục giấc mơ khởi nghiệp.

Cuộc thi MatchMaking Day 2024 được kỳ vọng là một trong những sân chơi được mong chờ nhất bởi những giá trị kết nối, tinh thần doanh trí lan tỏa đến cho các startup trẻ. Ngoài mục đích hỗ trợ ghép đội cho các đội ngũ/cá nhân có ý định tham dự Khởi nghiệp cùng Kawai 2024, sự kiện còn mở cửa miễn phí chào đón tất cả các startup đang thiếu vắng nhân sự phù hợp hoặc những cá nhân vẫn chưa tìm được dự án lý tưởng cho bản thân đến tham dự.

Những người tham gia cuộc thi sẽ có cơ hội được giao lưu, học hỏi kiến thức đa lĩnh vực trong môi trường các startup trẻ đầy tài năng qua các hoạt động như giải case, elevator pitch,..., đồng thời, gặp mặt, trao đổi trực tiếp, mở rộng networking với nhiều cá nhân đam mê khởi nghiệp, Founder trẻ đang nung nấu những ý tưởng đột phá và sáng tạo. Đặc biệt, cuộc thi là cơ hội trực tiếp thể hiện bản thân, trở

thành thành viên của những đội thi chưa đủ nhân sự với sự hỗ trợ ghép đội trực tiếp từ BTC Khởi nghiệp cùng Kawai 2024.

Trong khuôn khổ cuộc thi còn có các hoạt động kết nối thú vị qua hai phần, gồm phần Elevator Pitch, trong đó, người tham gia sẽ được cho khoảng thời gian 03 phút để pitching đề án và 02 phút để lắng nghe nhận xét trực tiếp từ các Advisors; và phần Ghép đội và giải Case: Các startup đăng ký tham gia cuộc thi Khởi nghiệp cùng Kawai 2024 sẽ được hỗ trợ ghép đội trực tiếp với những cá nhân/đội thi thiếu vắng nhân sự. Ngoài ra, người tham gia còn có cơ hội tham gia một bài giải case cùng các cựu thí sinh dày dặn kinh nghiệm bước ra từ cuộc thi Khởi nghiệp cùng Kawai.

Ban Tổ chức Cuộc thi Khởi nghiệp cùng Kawai 2024 mong muốn sự kiện này sẽ nâng cao tinh thần doanh trí cho các bạn trẻ, đồng thời, cùng nhau xây dựng một mạng lưới kết nối bền chặt trong hệ sinh thái khởi nghiệp trẻ Việt Nam./.

- Thời gian mở đơn: từ 22h00 ngày 25/3/2024 đến 12h00 ngày 29/3/2024.
- Form đăng ký: <https://forms.gle/16MytxwfgYs1TGv5>
- Địa điểm: Toong Embassy, tầng 4, tòa nhà N01 - T4 Khu đô thị Ngoại Giao Đoàn, quận Bắc Từ Liêm, Hà Nội.
- Thời gian tổ chức: 7h00 - 12h00 Chủ Nhật, ngày 31/3/2024.



BẢO VỆ AN TOÀN THÔNG TIN TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG: NGUY CƠ TIỀM ẨN VÀ GIẢI PHÁP XỬ LÝ

Công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đã có những bước phát triển thần kỳ trong năm 2023, và dự đoán sẽ tiếp tục bùng nổ các ứng dụng trong năm 2024. Điều này cũng kéo theo những công cụ phục vụ mục đích xấu như lừa đảo, tấn công mạng gia tăng...

AI (Artificial Intelligence-Trí tuệ nhân tạo) như chat GPT, deepfake sẽ được sử dụng để tự soạn ra những kịch bản lừa đảo nhằm chiếm đoạt tiền của nạn nhân. Mã độc và các công cụ khai thác lỗ hổng cũng sẽ được trang bị thêm AI để tăng khả năng khai thác lỗ hổng và giúp qua mặt các giải pháp an ninh mạng.

Thách thức từ các cuộc tấn công mạng

Báo cáo an ninh mạng năm 2023 và dự báo cho năm 2024 đã cho thấy những thách thức bảo mật

thông tin mà các cá nhân và tổ chức phải đối mặt.

Trong 9 tháng đầu năm 2023, Cục An toàn thông tin (Bộ Thông tin và Truyền thông) đã ghi nhận tin báo và hướng dẫn xử lý 9.503 cuộc tấn công mạng, gây ra các sự cố ảnh hưởng đến hệ thống thông tin tại Việt Nam. Trong đó, Cục An toàn thông tin ghi nhận 8.168 cuộc tấn công lừa đảo, 451 cuộc tấn công thay đổi nội dung website và 884 cuộc tấn công mã độc.

Theo báo cáo an ninh mạng của Công ty Cổ phần An ninh mạng Việt Nam (VSEC), Việt Nam đứng đầu trong top 10 quốc gia có số lượng mục tiêu bị tấn công bởi phần mềm mã độc tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương với số lượng cuộc tấn công là hơn 600.000. Anh Nguyễn Xuân Quang, Phó

Giám đốc Trung tâm giám sát an toàn không gian mạng quốc gia cho biết: “Các đối tượng xấu tạo ra rất nhiều đường dẫn lừa đảo người dùng, có những ngày có hàng trăm website, đường link bị phát hiện”.

Các cuộc tấn công còn sử dụng mã độc tổng tiền nhằm vào các tổ chức có sử dụng hạ tầng công nghệ, tăng gần gấp đôi so với năm 2022, trong đó, với hơn 70% tổng số cuộc tấn công tổng tiền tập trung vào ngành sản xuất, điều này cho thấy tin tặc (hacker) tiếp tục nhắm mục tiêu vào lĩnh vực quan trọng này. Y tế và tài chính là hai trong số các ngành bị tấn công và cũng chịu thiệt hại nhiều nhất trong năm 2023.

Anh Lê Thanh Tùng (chuyên gia ATTT, Giám đốc công ty giải pháp A-Z) cho biết: “Trong những năm gần đây, khi công cuộc chuyển đổi số đang phát triển rất mạnh, các doanh nghiệp sử dụng rất nhiều ứng dụng cũng như trang bị công nghệ cho hoạt động, đã xuất hiện nhiều nguy cơ gây lộ dữ liệu khiến khách hàng mất tiền, mất thông tin hoặc có thể gây sập hệ thống ảnh hưởng đến hoạt động của doanh nghiệp”.

Theo thống kê của Cyber security, trong năm 2023 thiệt hại bởi các cuộc tấn công mạng là khoảng 8.000 tỷ USD trên toàn thế giới. Điều này cho thấy thiệt hại kinh tế từ các cuộc tấn công mạng và các vụ mất dữ liệu chiếm khoảng 8% GDP. Các chuyên gia đã thống kê và đưa ra kết luận rằng, những hình thức tấn công mạng phổ biến trong năm 2023 là đánh cắp danh tính, tấn công lừa đảo, mã độc và xâm phạm doanh nghiệp.

Anh Trần Đức Lượng (Chủ tịch Công ty Cổ phần An ninh mạng Việt Nam - VSEC) nhận định: “Xu hướng năm 2024 bao gồm: (1) Các cuộc tấn công sử dụng công nghệ mới liên quan đến AI hay máy học (Machine learning), vượt qua kiểm tra sinh trắc học; (2) các tổ chức lớn, phát triển các ứng dụng công nghệ diễn ra nhanh hơn trước đây, như vấn đề

ATTT vốn rất chặt chẽ khiến đảm bảo ATTT trở thành thách thức lớn”.

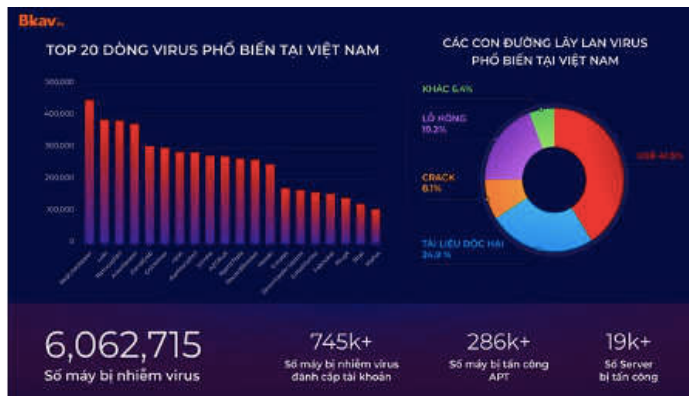
Có thể thấy rằng, sự phát triển nhanh chóng của AI không chỉ mang lại những lợi ích rõ ràng, mà còn tạo ra những nguy cơ đáng kể cho an ninh mạng. Thách thức lớn nhất đối với AI ngày nay chính là lừa đảo và tấn công có chủ đích với mức độ ngày càng phức tạp của các kịch bản lừa đảo, đặc biệt là kết hợp giữa deepfake và GPT. Khả năng thu thập và phân tích dữ liệu người dùng thông qua AI cho phép tạo ra những chiến lược lừa đảo tinh vi khiến việc nhận diện lừa đảo sẽ khó khăn đối với người dùng. Những cuộc tấn công này không chỉ phức tạp hơn mà mức độ đe dọa cũng đặc biệt nghiêm trọng, hướng tới việc đánh cắp và mã hóa dữ liệu quan trọng. Điều này đòi hỏi tăng cường phòng thủ an ninh đối với các hệ thống trọng yếu.

Trong bối cảnh AI đang phát triển vô cùng nhanh chóng thì việc tăng cường an ninh mạng là một xu hướng không thể phủ nhận. Công đồng CNTT Việt Nam cùng với quốc tế sẽ cần phải hợp tác chặt chẽ để phát triển các biện pháp bảo mật mới, đồng thời nâng cao kiến thức và nhận thức của người dùng về những rủi ro tiềm ẩn của AI.

Pentesting as a Service (PTaaS) - Giải pháp cần thiết cho bảo đảm an toàn thông tin trên không gian mạng

Công nghệ mô phỏng các cuộc tấn công mạng thực tế để phát hiện điểm yếu là một trong những hình thức đánh giá mức độ an toàn của hệ thống CNTT được ứng dụng mạnh mẽ trong thời gian gần đây. Theo đó các chuyên gia sẽ cố gắng xâm nhập vào hệ thống để phát hiện ra những điểm yếu tiềm tàng mà các hacker có thể khai thác, từ đó đề xuất những phương án khắc phục để loại trừ khả năng bị tấn công trong tương lai. Pentest được coi là một trong nhiều bước không thể thiếu để gia tăng bảo mật cho sản phẩm. Ngày nay, dưới sự phát triển của

công nghệ, kiểm tra thâm nhập đã trở thành một mô đun không thể thiếu trong hệ thống an toàn thông tin của doanh nghiệp.



Tình hình Virus tại Việt Nam năm 2023.

Gần đây, một công cụ “made in Việt Nam” về tìm kiếm, phát hiện và xử lý các lỗ hổng bảo mật, an ninh mạng, ứng dụng kết hợp ML (Machine Learning - máy học) và AI do công ty VSEC phát triển đã gây được sự chú ý của cộng đồng. Anh Bùi Anh Tuấn (Trưởng phòng công nghệ, Công ty VSEC) cho biết: “Khâu Pentest trước đây thường đưa vào khâu cuối (kiểm thử). Một thống kê đơn giản cho thấy, chi phí phát hiện lỗ hổng và khắc phục, càng về cuối giai đoạn quá trình phát triển sẽ càng cao.

Bài toán đặt ra là làm sao phát hiện ra sớm các lỗ hổng trong quá trình phát triển sản phẩm, từ lúc lên ý tưởng cho đến thiết kế, lập trình và sản xuất hàng loạt. Pentesting as a service (PTaaS) là một nền tảng kiểm thử xâm lấn kết hợp giữa tự động hóa, ML và AI dưới sự hướng dẫn của các chuyên gia đánh giá bảo mật với nhiều năm kinh nghiệm của Công ty an ninh mạng Việt Nam. Nền tảng tận dụng nguồn tri thức, các kỹ năng, kinh nghiệm chuyên môn của đội ngũ chuyên gia theo cách nhanh chóng, kỹ năng mở rộng và linh động trong bối cảnh chuyển đổi số ngày nay”.

Anh Hà Minh Vũ (Quản lý bộ phận tư vấn, Công ty VSEC) giải thích thêm: “Trước đây, để thực hiện một dự án, doanh nghiệp sẽ phải tìm một nhà cung

cấp Pentest uy tín với đội ngũ nhân lực có trình độ chuyên môn đáp ứng yêu cầu. Khi sử dụng PTaaS của VSEC, các doanh nghiệp có thể rút ngắn thời gian thực hiện dự án, nhưng kết quả đầu ra tương đương...Thông qua nền tảng duy nhất do VSEC cung cấp, kết hợp với các công nghệ tự động hóa trên AI và ML cùng với kho tri thức, kiểm thử, tổng hợp từ các hacker của VSEC, được tích lũy qua nhiều năm, nền tảng PTaaS của VSEC sẽ tăng hiệu quả và tính chính xác”.

Giải pháp PTaaS sử dụng nguồn dữ liệu máy học từ chính các chuyên gia kiểm thử Việt Nam, bên cạnh việc sử dụng giao diện tiếng Việt đơn giản với các tính năng đặt lịch, theo dõi đánh giá các mã độc thì báo cáo đánh giá sau kiểm thử sẽ là cơ sở quan trọng giúp cho người sử dụng lên kế hoạch rà soát cũng như đưa ra phương án khắc phục để giảm thiểu rủi ro cho hệ thống. Giải pháp PTaaS có thể giải quyết những hạn chế về mặt chi phí cũng như vấn đề nhân sự chuyên môn của nhiều loại hình doanh nghiệp. Đặc biệt các doanh nghiệp vừa và nhỏ cũng dễ dàng áp dụng giải pháp cho mô hình doanh nghiệp của mình.

Trước các mối đe dọa ngày càng tăng, các dịch vụ PTaaS chất lượng cao giúp bảo vệ các tổ chức và cá nhân trước những nguy cơ mất thông tin là hết sức cần thiết. Thông qua các cuộc tấn công mô phỏng thực tế, các kỹ sư kiểm tra thử có thể tìm ra những điểm yếu bảo mật của hệ thống, qua đó, giúp doanh nghiệp “vá” lỗ hổng kịp thời trước khi tin tặc khai thác và gây thiệt hại về tiền bạc cũng như uy tín cho tổ chức.

Khi nói đến an ninh mạng, một trong những điều có thể làm là tiến hành đánh giá rủi ro. Điều này sẽ giúp mỗi cá nhân, tổ chức xác định được mối đe dọa và lỗ hổng tiềm ẩn. Đồng thời, xác định được những bước cần thực hiện để bảo vệ cho doanh nghiệp. Hiện nay, nhiều doanh nghiệp Việt Nam đứng trước

những rủi ro về an ninh mạng ngày càng tăng cũng đã có những hành động và chuẩn bị những bước cần thiết cho mình. Phần lớn các doanh nghiệp chỉ đầu tư và phát triển một đội ngũ an toàn thông tin hạn chế, trong khi đó, các kỹ sư của doanh nghiệp chưa đủ kỹ năng cũng như kiến thức để thực hiện và đánh giá an toàn thông tin. Chính vì vậy, các doanh nghiệp thường lựa chọn đi thuê đơn vị ngoài để đánh giá ATTT cho các ứng dụng của mình.

Anh Lê Thanh Tùng (chuyên gia ATTT, Giám đốc Công ty Giải pháp A-Z) cho biết: “Có một thực tế hiện nay, các doanh nghiệp chưa có sự chú trọng một cách xác đáng đến ATTT. Lý do, các nguy cơ chưa có cảm giác rõ ràng, mà chỉ khi xảy ra mới giật mình. Và khi xảy ra thường mang lại hậu quả rất nặng nề”.

Còn anh Nguyễn Quang Hoàng (Giám đốc công ty VSEC) chia sẻ: “Trước đây, các hacker xấu chủ yếu là phá hoại nhưng hiện nay đã chuyển sang khai thác để sinh ra tiền nên họ luôn tìm ra phương thức tấn công tinh vi hơn. Các hệ thống ngày nay thường triển khai trên icloud (điện toán đám mây) và phát triển rất nhanh, do vậy bề mặt tấn công ngày càng mở rộng, cộng thêm phương thức tấn công tinh vi nên đây là thử thách lớn cho các doanh nghiệp. Việc sử dụng giải pháp tổng thể để tìm kiếm, phát hiện và phối hợp xử lý các lỗ hổng bảo mật cho phép nhu cầu kiểm tra thiết lập hay kiểm thử thâm nhập liên tục sẽ giúp doanh nghiệp có thêm lựa chọn để giải quyết các hạn chế.

Các tổ chức có thể cải thiện tình trạng bảo mật của mình bằng cách xác định các lỗ hổng và triển khai các biện pháp khắc phục trước khi bị kẻ xấu tìm thấy và khai thác”.

Lời kết

Doanh nghiệp ở mọi quy mô và mỗi cá nhân có thể trở thành nạn nhân của các cuộc tấn công mạng. Trang bị kiểm thử và kỹ năng về ATTT là yêu cầu bắt

buộc đối với mỗi công dân thời đại số. Nhận thức vấn đề này, một số doanh nghiệp đã tổ chức diễn tập ATTT, có cả kịch bản trước lẫn không có kịch bản, từ đó đội ngũ chuyên gia có sự ứng cứu sự cố an toàn trên không gian mạng, ứng cứu sự cố tấn công mã độc, xử lý sự cố và phòng chống sự tấn công vào hệ thống máy chủ.



PTaaS - Dịch vụ cung cấp cho các tổ chức tài nguyên họ cần để tiến hành kiểm tra thâm nhập trên môi trường CNTT.

Khi công nghệ phát triển, các mối đe dọa đi kèm sẽ đồng hành, bất kể quy mô hay ngành nghề nào, mọi doanh nghiệp đều cần nhận thức được các rủi ro an ninh mạng và thực hiện các biện pháp chủ động để tự bảo vệ mình khỏi những mối đe dọa tiềm ẩn, trong đó tiến hành đánh giá rủi ro an ninh mạng kỹ lưỡng và triển khai các chiến lược để đảm bảo bản thân và các tổ chức của mình luôn được bảo vệ trước tin tặc độc hại và các mối nguy hiểm trực tuyến khác là vô cùng cần thiết.

Với sự phát triển nhanh chóng của công nghệ, chiến lược phòng thủ an ninh mạng của từng tổ chức, nhận thức của mỗi cá nhân cần phải có sự thay đổi. Bên cạnh việc bảo vệ nhiều lớp, ngăn chặn dựa trên luật và mẫu nhận diện, các tổ chức cần tăng cường đầu tư và giám sát an ninh mạng chủ động, tìm kiếm các nguy cơ và phát hiện sớm để khắc phục cũng như giảm thiểu thiệt hại./.

Minh Phương
(tổng hợp)



TỔNG QUAN HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP PHILIPPINES

Dựa trên báo cáo năm 2019 của Startup Blink, hệ sinh thái khởi nghiệp của Philippines hiện đứng thứ 54/100 quốc gia trên toàn thế giới. So với kết quả đạt được cách đây 2 năm, cả nước đã tăng 16 bậc.

Quá trình hình thành và phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp Philippines

Hệ sinh thái khởi nghiệp Philippines bắt đầu phát triển từ đầu những năm 2000 với sự xuất hiện đầu tiên là các chương trình cố vấn và các vườn ươm khởi nghiệp của khu vực tư nhân. Năm 2010, vai trò của chính phủ nước này thể hiện rõ ràng, tích cực hơn thông qua việc đưa ra các chính sách và các chương trình hỗ trợ khởi nghiệp. Bối cảnh khởi nghiệp của Philippines có bước đột phá vào năm 2012, khi các vườn ươm doanh nghiệp Kickstart và Ideospace bắt đầu tài trợ các công ty khởi nghiệp như trang web thương mại điện tử Sulit và nền tảng nhắn tin tức thời Chikka.

Năm 2015, chính phủ Philippines ban hành Lộ trình khởi nghiệp kỹ thuật số nhằm hỗ trợ hoạt động đổi mới sáng tạo liên quan đến Internet và khuyến khích các hoạt động mạo hiểm có thể thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Các công ty khởi nghiệp cũng được kỳ vọng sẽ cung cấp các giải pháp cho những vấn đề cấp bách các vấn đề như bất bình đẳng xã hội, mù chữ về tài chính và chăm sóc sức khỏe không đầy đủ bảo hiểm cho các nhóm thiệt thòi.

Lộ trình định nghĩa công ty khởi nghiệp là “bất kỳ thực thể kinh doanh nào có thời gian hoạt động dưới 5 năm, đã được đăng ký với cơ quan quản lý tài chính của bất kỳ quốc gia nào, với điều kiện là phần lớn đội ngũ của họ đang hoạt động và cư trú tại

Philippines”. Các công ty khởi nghiệp về Internet có thể phát triển sản phẩm hoặc dịch vụ trong mọi lĩnh vực, bao gồm nông nghiệp, gia công quy trình kinh doanh, truyền thông, quản lý rủi ro thảm họa thiên nhiên, giáo dục, năng lượng, công nghệ thực phẩm, chính phủ, sức khỏe, cơ sở hạ tầng, khởi nghiệp xã hội và du lịch.

Cộng đồng khởi nghiệp đã được hỗ trợ bởi ba bộ phận chủ chốt: Sở Khoa học và Công nghệ (DOST), Sở Thương mại và Công nghiệp (DTI), và Sở Thông tin và Truyền thông Công nghệ (DICT). Trong năm 2018, họ đã ký Biên bản ghi nhớ về hỗ trợ khởi nghiệp, dẫn đến tăng cường hợp tác hoạt động liên ngành, bao gồm các sự kiện như Thử thách khởi nghiệp Philippines lần thứ 5, hội nghị RISE tại Hồng Kông, Trung Quốc (trong đó, 28 công ty khởi nghiệp đã nhận được tài trợ để tham dự) và Tuần lễ Khởi nghiệp Philippines đầu tiên, cùng nhiều sự kiện khác. Những sự kiện này được tổ chức vào năm 2019, sau này, trở thành sự kiện thường niên của ba sở, hợp tác với Trung tâm đổi mới QBO.

Một số luật quan trọng đã được thông qua nhằm tạo ra một hệ sinh thái hỗ trợ cho các doanh nghiệp nói chung, các công ty khởi nghiệp nói riêng và cho hoạt động đổi mới sáng tạo và sử dụng Internet. Mới đây, DTI đã đưa ra Lộ trình Chiến lược AI quốc gia vào năm 2021 đẩy nhanh việc áp dụng trí tuệ nhân tạo nhằm thúc đẩy phát triển công nghiệp và tinh thần khởi nghiệp. Philippines nằm trong số 50 quốc gia đầu tiên trên thế giới thực hiện chiến lược quốc gia về trí tuệ nhân tạo.

Philippines đã cải thiện thành tích của mình trong bảng xếp hạng đổi mới sáng tạo theo thời gian. Từ năm 2014 đến năm 2021, nước này đã tăng từ vị trí thứ 100 lên vị trí thứ 51 trong Chỉ số Đổi mới Toàn cầu (GII). Philippines nằm trong nhóm các quốc gia có thu nhập trung bình thấp có hiệu suất phát triển vượt quá mong đợi. Bên cạnh đó,

Philippines đứng thứ 4 trong số 34 nền kinh tế có thu nhập trung bình thấp trong báo cáo GII 2021 và thứ 11 trong số 17 nền kinh tế trong khu vực Đông Nam Á, Đông Á, và Châu Đại Dương. Philippines cũng nằm trong số 30 quốc gia hàng đầu thế giới về kiến thức và sản lượng công nghệ (bằng sáng chế, tăng trưởng năng suất lao động, xuất khẩu công nghệ cao). Một số lĩnh vực cần được cải thiện hơn nữa bao gồm các thể chế về môi trường chính trị và pháp lý, cơ sở hạ tầng (công nghệ thông tin và truyền thông, điện và hậu cần, sinh thái bền vững) ...

Thành phần các công ty khởi nghiệp Philippines

Những cải tiến dần dần trong hệ sinh thái khởi nghiệp đã giúp các công ty khởi nghiệp ở Philippines phát triển trong hơn thập kỷ qua. Lãi suất và đầu tư đã được cải thiện rõ rệt hơn trong 2 năm qua, và là một phần của nỗ lực dập tắt đại dịch, cho thấy vai trò cần thiết của chuyển đổi kỹ thuật số. Vào năm 2021, tổng cộng 858 triệu USD đã được đầu tư vào các công ty khởi nghiệp ở Philippines, nhiều hơn con số 803 triệu USD trong giai đoạn từ năm 2018 đến năm 2020.

Lộ trình Khởi nghiệp Kỹ thuật số của Philippines đã xác định khoảng 100 công ty khởi nghiệp trên khắp quốc gia vào năm 2015. Tuy nhiên, Báo cáo Hệ sinh thái Khởi nghiệp Philippines năm 2021 ước tính rằng hiện có 700 công ty khởi nghiệp đang hoạt động tại nước này. Tuy nhiên, con số thực tế có thể cao hơn vì một số dự án vẫn đang ở giai đoạn phát triển ban đầu.

Các doanh nghiệp trong lĩnh vực fintech chiếm 19% và thương mại điện tử ở mức 7%, và chiếm khoảng 1/4 tổng số công ty khởi nghiệp. Sự kết hợp giữa mức độ gia tăng đột biến của dịch vụ ngân hàng di động do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19, một môi trường pháp lý thuận lợi, và một số lượng lớn các công ty trước đây không có dịch vụ ngân

hàng. Nhiều công ty khởi nghiệp fintech do người Philippines làm chủ thành lập hoặc mở rộng trong thời gian ngắn. Các công ty khởi nghiệp về lĩnh vực giáo dục và chăm sóc sức khỏe đều chiếm 5,2% tổng số công ty khởi nghiệp. Các công ty nông nghiệp chiếm 3,1%, trong khi đó, dữ liệu về công ty công nghệ sạch không được nêu ra.



Hệ sinh thái khởi nghiệp Philippines nằm trong số 20 hệ sinh thái toàn cầu hàng đầu về số lượng nhân tài, 25 hệ sinh thái hàng đầu châu Á về nguồn vốn tài trợ, và 30 hệ sinh thái hàng đầu châu Á đáng đầu tư nhất.

Khảo sát khởi nghiệp Philippines năm 2020 cho thấy một số công ty khởi nghiệp hỗ trợ kỹ thuật số đã phát triển trong thời kỳ đại dịch. 49% công ty khởi nghiệp bắt đầu cung cấp sản phẩm hoặc dịch vụ mới ngay trước khi bắt đầu thực hiện đợt cách ly cộng đồng, và 21% công ty nhận thấy nhu cầu về sản phẩm và dịch vụ của họ tăng lên. Các công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực hậu cần, edtech, công nghệ doanh nghiệp, fintech và healthtech cũng chịu ảnh hưởng tích cực, chủ yếu là do họ cung cấp sản phẩm hoặc dịch vụ cho gia đình mua sắm và giao hàng, học trực tuyến, làm việc tại nhà và các hình thức từ xa khác.

Hệ sinh thái khởi nghiệp bao gồm các chủ thể tương tác lẫn nhau để tạo ra một môi trường thuận lợi cho việc xây dựng các dự án kinh doanh đổi mới.

Để xây dựng thành công một công ty khởi nghiệp, cần thiết phải có sự hỗ trợ của chính phủ, nhà đầu tư, nhân viên, khách hàng, học viện, những người chơi khác trong cộng đồng khởi nghiệp.

Các chương trình và chính sách của Chính phủ

Chính phủ đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra môi trường thuận lợi cho các công ty khởi nghiệp công nghệ tăng trưởng và phát triển. Chính phủ cung cấp khuôn khổ pháp lý và quy định về hành động và quyết định của các bên liên quan khác trong hệ sinh thái. Philippines đã xây dựng hai luật mang tính bước ngoặt xác định chính sách quốc gia nhằm thúc đẩy sự phát triển của các công ty khởi nghiệp công nghệ, bao gồm: Luật Đổi mới sáng tạo Philippines (PIA) và Luật Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo (ISA). Cả hai luật này đều được ban hành vào năm 2019 và được xây dựng để thúc đẩy đổi mới sáng tạo công nghệ nhằm đạt được tăng trưởng kinh tế và phát triển bền vững.

Luật Đổi mới sáng tạo Philippines (PIA)

PIA đặt ra định hướng chính sách tổng thể cho đổi mới sáng tạo. Luật đã thành lập Hội đồng Đổi mới Quốc gia (NIC), một cơ quan liên ngành có nhiệm vụ lãnh đạo việc phát triển tầm nhìn của đất nước về đổi mới sáng tạo, đặt ra các mục tiêu dài hạn và phát triển các chiến lược đổi mới sáng tạo.

Một trong những nhiệm vụ chính của NIC là xây dựng Tài liệu Chiến lược và Chương trình nghị sự Đổi mới sáng tạo Quốc gia (NIASD) trong 10 năm, cung cấp lộ trình dài hạn để cải thiện quản trị đổi mới trong nước. Các chính sách và chiến lược thúc đẩy đổi mới ở từng khu vực là một phần của NIASD. Đặc biệt, NIC đã xác định 10 lĩnh vực đổi mới ưu tiên được đưa vào NIASD, bao gồm: học tập và giáo dục, y tế và phúc lợi, thực phẩm và kinh doanh nông nghiệp, tài chính, thương mại, vận tải và hậu cần, hành chính công, an ninh và quốc phòng, năng

lượng, và nền kinh tế xanh và nước.

PIA quy định việc thành lập Quỹ Đổi mới sáng tạo để trao các khoản tài trợ cho các doanh nghiệp, từ đó, tạo ra các giải pháp mang lại lợi ích kinh tế-xã hội hoặc môi trường trong 10 lĩnh vực ưu tiên. Luật quy định khoản phân bổ ban đầu cho Quỹ Đổi mới sáng tạo là 1 tỷ Peso. Đến giữa năm 2022, 200 triệu Peso đã được phân bổ.

Cơ quan Kinh tế và Phát triển Quốc gia, đóng vai trò là Ban Thư ký NIC, đã đưa ra lời kêu gọi các đề xuất cho Quỹ Đổi mới sáng tạo. Ở vòng đầu tiên, các tổ chức đủ điều kiện được giới hạn ở các cơ quan chính phủ quốc gia, đơn vị chính quyền địa phương, các trường đại học và cao đẳng tiểu bang cũng như các tập đoàn nhà nước. Quỹ này sẽ được sử dụng để hỗ trợ các chương trình của các cơ quan chính phủ về đổi mới doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa, đổi mới khu vực, nghiên cứu và phát triển chiến lược (R&D), thành lập các trung tâm đổi mới và vườn ươm doanh nghiệp cũng như nhiều hoạt động liên quan khác. Ngoài ra, PIA cũng yêu cầu hạn ngạch tín dụng để thúc đẩy cho vay đối với khu vực khởi nghiệp. Theo luật, các tổ chức ngân hàng được yêu cầu phân bổ ít nhất 4% tổng vốn vay cho phát triển đổi mới sáng tạo.

Luật Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo (ISA)

ISA tập trung vào các chương trình và ưu đãi để hỗ trợ phát triển các công ty khởi nghiệp và các nhà hỗ trợ khởi nghiệp. Luật đã tạo ra Chương trình Phát triển Khởi nghiệp Philippines, là tập hợp các chương trình, lợi ích và ưu đãi. Theo Chương trình Phát triển Khởi nghiệp Philippines, các công ty khởi nghiệp đủ điều kiện và những người hỗ trợ khởi nghiệp có thể nhận được trợ cấp cho chi phí đăng ký và xin giấy phép, cũng như cho việc sử dụng cơ sở vật chất, không gian văn phòng và thiết bị từ các tổ chức chính phủ hoặc tư nhân. Hơn nữa, các doanh nghiệp khởi nghiệp còn được hỗ trợ tham gia

các sự kiện khởi nghiệp trong nước và quốc tế.

Ban chỉ đạo thực hiện ISA gồm: Bộ Công Thương (DTI), Bộ KH&CN (DOST) và Bộ CNTT-TT (DICT). Chủ tịch ủy ban luân phiên giữa ba cơ quan cứ 2 năm một lần, bắt đầu với DTI từ năm 2022. DOST và DICT đều có Quỹ tài trợ khởi nghiệp của riêng mình (SGF) dành cho việc hỗ trợ các công ty khởi nghiệp. Bên cạnh đó, luật này cũng thành lập Quỹ đầu tư mạo hiểm khởi nghiệp (SVF), phù hợp với khoản đầu tư của các nhà đầu tư được chọn vào các công ty khởi nghiệp ở Philippines. SVF được quản lý bởi Công ty Phát triển Quốc gia, một công ty nhà nước do DTI giám sát. Vào năm 2021, Công ty Phát triển Quốc gia đã phân bổ 250 triệu Yên cho SVF cho các công ty khởi nghiệp ở giai đoạn hạt giống đến Giai đoạn Series B.

Một điều khoản quan trọng khác của ISA là Bộ Ngoại giao cấp ba loại thị thực khởi nghiệp, bao gồm: (i) thị thực chủ sở hữu công ty khởi nghiệp dành cho chủ sở hữu nước ngoài hiện tại hoặc tương lai của một công ty khởi nghiệp hoặc người hỗ trợ khởi nghiệp đã đăng ký trong nước; (ii) thị thực nhân viên khởi nghiệp dành cho nhân viên nước ngoài của một công ty khởi nghiệp hoặc nhà hỗ trợ khởi nghiệp đã đăng ký tại Philippines; và (iii) thị thực nhà đầu tư khởi nghiệp dành cho các nhà đầu tư nước ngoài hiện tại hoặc tương lai của một công ty khởi nghiệp hoặc nhà hỗ trợ khởi nghiệp đã đăng ký tại địa phương.

Các loại thị thực này tạo điều kiện thuận lợi cho chủ sở hữu nước ngoài của các công ty khởi nghiệp hoặc người hỗ trợ khởi nghiệp vào nước này. Những người có bất kỳ thị thực nào trong số này sẽ được miễn xin Giấy phép Lao động Người nước ngoài từ Bộ Lao động và Việc làm. Ngoài ra, ISA cũng quy định việc thành lập các khu sinh thái khởi nghiệp của Philippines, nhưng chính phủ vẫn chưa xác định các khu vực này sẽ nằm ở đâu và những

ưu đãi nào sẽ được cung cấp cho các công ty khởi nghiệp ở những khu vực này.

Các chính sách hỗ trợ khởi nghiệp khác

Chính phủ Philippines cũng đã ban hành 5 luật nhằm hỗ trợ việc thành lập và phát triển của tất cả các loại hình doanh nghiệp, điều này cũng sẽ giúp ích đáng kể cho các công ty khởi nghiệp. Trong số đó, Luật Chuyển giao Công nghệ của Philippines có liên quan đến các công ty khởi nghiệp vì nó hỗ trợ thương mại hóa các ý tưởng nghiên cứu và tách các công ty khởi nghiệp từ các trường đại học và viện nghiên cứu.

Các chương trình cụ thể của Chính phủ dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp

DTI, DOST và DICT là ba cơ quan dẫn đầu và đã xây dựng những chương trình và sáng kiến riêng nhằm hỗ trợ các công ty khởi nghiệp ở Philippines.

Sở Công Thương (DTI)

Dưới sự chỉ đạo của DTI, Nhóm Đổi mới Năng lực cạnh tranh trực tiếp thực hiện Chiến lược Công nghiệp Đổi mới sáng tạo toàn diện, nhằm mục đích phát triển các ngành công nghiệp đổi mới và cạnh tranh toàn cầu, bao gồm các doanh nghiệp vừa và nhỏ và các công ty khởi nghiệp. DTI cung cấp một số chương trình dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp, bao gồm chương trình ươm tạo và tăng tốc khởi nghiệp, quốc tế hóa và tạo mối liên kết cũng như tài trợ.

Một sáng kiến khác đã được lên kế hoạch của DTI hợp tác với Cơ quan Chống nạn quan liêu (Anti-Red Tape Authority) là thành lập Cơ quan một cửa dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp. Nền tảng này sẽ tạo điều kiện xử lý nhanh và hiệu quả hơn các giấy phép kinh doanh để đăng ký, hoạt động và đóng cửa khởi nghiệp. DTI cũng duy trì hai quan hệ đối tác công-tư quan trọng liên quan đến khởi nghiệp. Đầu tiên là Trung tâm Nghiên cứu Trí tuệ Nhân tạo Quốc gia (NCAIR), hoạt động vào năm

2022. NCAIR là nơi các cơ quan chính phủ, nhà nghiên cứu, trường đại học, viện nghiên cứu, tập đoàn đa quốc gia và các công ty khởi nghiệp có thể hợp tác về trí tuệ nhân tạo (AI) nghiên cứu phát triển và ứng dụng công nghệ. Các chương trình nghiên cứu ngành quan trọng của NCAIR bao gồm công nghệ nông nghiệp và nuôi trồng thủy sản, khoa học giao thông và đô thị, sản xuất thông minh, chăm sóc sức khỏe và công nghệ phục hồi.



Thỏa thuận hợp tác công-tư thứ hai là Trung tâm Đổi mới toàn diện khu vực, nhằm tăng cường hợp tác giữa chính phủ, ngành công nghiệp và giới học thuật. Các trung tâm này sẽ đóng vai trò là nền tảng hội tụ không chỉ để kích thích sự phát triển của hệ sinh thái đổi mới địa phương mà còn hỗ trợ R&D nhằm nâng cao khả năng cạnh tranh và tăng trưởng kinh tế của từng khu vực. Mỗi trung tâm sẽ tập hợp các tác nhân trong hệ sinh thái đổi mới như chính quyền địa phương; khởi nghiệp; doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa; vườn ươm và chương trình tăng tốc khởi nghiệp; nhà tài trợ; trường đại học; phòng thí nghiệm R&D; và các khu khoa học và công nghệ. Sở Khoa học và Công nghệ DOST có ba hội đồng quy hoạch ngành nhằm xây dựng và thực hiện các chương trình, chiến lược về khoa học và công nghệ. Mỗi hội đồng cũng xây dựng các chương trình riêng dành cho doanh nghiệp khởi nghiệp./.

Khánh Linh

(Theo: adb.org)



XU HƯỚNG HỢP TÁC GIỮA CÔNG TY VÀ STARTUP

Các mô hình hợp tác phổ biến giữa công ty và startup được áp dụng trong từng trường hợp cụ thể, tùy thuộc vào nhiều yếu tố, bao gồm giai đoạn khởi nghiệp, mô hình kinh doanh và phân khúc thị trường mục tiêu.

Sự kiện

Các sự kiện, chẳng hạn như hội nghị kinh doanh hoặc khởi nghiệp, tuần lễ kinh doanh hoặc diễn đàn kinh doanh, các cuộc thi pitching và hackathon thường là những điểm khởi đầu cho sự hợp tác giữa công ty và startup.

Các hội nghị khởi nghiệp thường tạo ra một hành trình hợp tác giữa các tập đoàn và các công ty khởi nghiệp. Mặc dù các sự kiện diễn ra một lần này thường không thể được xác định là mô hình cộng tác, nhưng chúng đóng vai trò là một bước “tiền cộng tác” quan trọng. Những hội nghị như vậy là các sự kiện tập trung có phạm vi rộng hoặc chuyên biệt

trong ngành, nơi tập hợp các công ty khởi nghiệp, nhà đầu tư, tập đoàn và những người rất giỏi kết nối các mục đích. Hội nghị khởi nghiệp tạo cơ hội cho các startup trình bày ý tưởng của họ trên sân khấu hoặc giới thiệu sản phẩm và dịch vụ tại khán đài, còn các tập đoàn/công ty có thể hiểu rõ thêm về các xu hướng mới nhất và xác định các đối tác hợp tác tiềm năng. Hơn nữa, các hội nghị mang lại một bối cảnh tuyệt vời để kết nối và thiết lập nên những mối liên hệ giữa các đối tác tiềm năng.

Đáng lưu ý, các hội nghị giữ vai trò nổi bật trong việc tạo điều kiện thuận lợi thiết lập nên các mối cộng tác trong ngành dịch vụ tài chính. Năm 2020,

có 72 sự kiện được tổ chức trên toàn thế giới, 29 trong số đó được tổ chức ở Châu Âu, bao gồm sự kiện có quy mô lớn nhất là “Diễn đàn Fintech thế giới”. Ngoài ra, hai hội nghị khởi nghiệp “Diễn đàn Đổi mới Ngân hàng quốc tế 2020” và “Tài chính & Phân tích điều hành 600 phút”, được tổ chức tại Vienna, mang đến cơ hội gặp mặt tuyệt vời cho các tập đoàn và công ty khởi nghiệp của Áo.



Các cuộc thi pitching cũng đóng vai trò là bước khởi đầu cho sự hợp tác giữa công ty/tập đoàn và startup, tạo cơ hội cho các nhà khởi nghiệp thực hiện ý tưởng trong môi trường cạnh tranh. Có nhiều cơ hội từ sự kiện trong giai đoạn ý tưởng ban đầu, chẳng hạn như các cuộc thi khởi nghiệp hoặc các ngày cuối tuần khởi nghiệp, các buổi giới thiệu và hội thảo về công nghệ, thường dẫn đến một phiên pitching, nơi mà các công ty khởi nghiệp có thể trình bày ý tưởng của họ trước hội đồng giám khảo và các đơn vị kinh doanh của tập đoàn.

Hackathon, được xác định là sự kiện thường hay diễn ra nhất ở giai đoạn đầu của startup, cũng có thể được sử dụng trong quá trình hợp tác. Hackathon là các sự kiện có thời gian ngắn tập trung vào vấn đề, nơi những người tham gia có trình độ và kiến thức chuyên môn đa dạng làm việc chung, phát triển ra một giải pháp để giải quyết một thách thức được đề ra. Mặc dù các hackathon thường được tổ chức bởi các tập đoàn hoặc để giải quyết một vấn đề của tập đoàn, thì chúng đang trở thành một công cụ đổi mới

sáng tạo hữu ích của công ty. Hackathon không chỉ đóng vai trò là nơi tập hợp các ý tưởng đổi mới cho tập đoàn mà còn là nguồn cung cấp các cách tiếp cận và quan điểm mới về các vấn đề tồn tại hiện được giải quyết trong nội bộ tập đoàn. Hơn nữa, các công ty/tập đoàn sử dụng hackathon để xác định các rắc rối và các vấn đề vốn có thể không được xem xét hoặc bị lơ đi trong nội bộ.

Chia sẻ tài nguyên

Một phương thức hợp tác ít phổ biến hơn, đó là chia sẻ tài nguyên. Trong mỗi quan hệ đối tác này, tập đoàn cung cấp miễn phí các loại tài nguyên và dịch vụ khác nhau cho các công ty khởi nghiệp. Các tài nguyên được chia sẻ có thể bao gồm không gian văn phòng, công nghệ, khả năng tiếp cận khách hàng hoặc dữ liệu nội bộ. Các dịch vụ hỗ trợ có thể bao gồm tư vấn pháp lý, kế toán, marketing, kinh doanh và phát triển công nghệ, tư vấn. Trong khi sự hợp tác này có vẻ rất hấp dẫn đối với các startup, giúp mang lại cơ hội kết nối và các nguồn lực cần thiết, thì không dễ xác định được lợi ích rõ ràng cho các tập đoàn. Vì vậy, chiến lược này không mang lại lợi nhuận nhanh chóng và đáng kể cho tập đoàn/công ty. Nhiều nhà nghiên cứu cho rằng mục tiêu duy nhất để các công ty/tập đoàn triển khai mô hình chia sẻ tài nguyên cốt lõi là để gần gũi hơn với hệ sinh thái khởi nghiệp và làm quen với đổi mới sáng tạo.

Hỗ trợ kinh doanh

Vườn ươm và các chương trình gia tốc được coi là mô hình hợp tác tối ưu cho cả tập đoàn và startup. Chúng có bản chất và mục đích giống nhau - cả hai chương trình đều hướng tới hỗ trợ các startup với quá trình thành lập nên liên doanh và đưa ý tưởng ra thị trường. Khi hợp tác với các startup trở nên phổ biến, thì rất nhiều tập đoàn đã bắt đầu khởi động các vườn ươm và chương trình gia tốc của riêng mình, góp phần tạo thuận lợi cho quá trình hợp tác và phục vụ tốt hơn cho các mục

tiêu đổi mới của tập đoàn.

Quan hệ hợp tác



Quan hệ đối tác tồn tại dưới nhiều hình thức, là mô hình hợp tác mạnh hơn so với mô hình vườn ươm và gia tốc được mô tả bên trên. Có thể xác định được nhiều mô hình cộng tác khác nhau, tùy thuộc vào mức độ tích hợp. Ví dụ, Báo cáo Đối tác Khởi nghiệp Châu Âu xác định quan hệ đối tác thu mua, tiếp thị và phân phối, các thỏa thuận cấp phép, phát triển chung và liên doanh là những loại hình phổ biến nhất của quan hệ đối tác. Trong số này, mô hình thu mua từ startup và cùng phát triển là hai loại quan hệ đối tác hấp dẫn nhất. Thu mua từ các công ty khởi nghiệp ngụ ý về một mối quan hệ theo chiều dọc, trong đó các công ty khởi nghiệp phát triển các sản phẩm và dịch vụ có thể được cung cấp thêm cho các tập đoàn. Trong trường hợp này, hai đối tác hợp tác với nhau cùng thực hiện ý tưởng, chia sẻ các nguồn lực vật chất, tài chính và bí quyết, và cuối cùng, tạo nên một mối quan hệ nhà cung ứng-khách hàng hay giữa công ty khởi nghiệp và tập đoàn.

Các đối tác tập đoàn đạt được lợi ích từ việc thu mua, tìm ra các giải pháp mới và nhanh cho các vấn đề kinh doanh phát sinh. Thu mua từ các công ty khởi nghiệp khiến cho các tập đoàn có thể mang lại cho khách hàng những sản phẩm và dịch vụ sáng tạo nhanh hơn và với chi phí thấp hơn, vì không cần phân bổ nguồn lực chuyên sâu cho đổi mới nội bộ. Mặt khác, các công ty khởi nghiệp được lợi từ các

tập đoàn ở khía cạnh trở thành một khách hàng tiềm năng quan trọng, giúp mở ra những cánh cửa cơ hội trong tương lai.

Ngoài mối quan hệ theo chiều dọc, còn có mô hình mối quan hệ theo chiều ngang, ngụ ý về sự hợp tác chặt chẽ hơn trong lúc startup làm việc chung với tập đoàn để phát triển sản phẩm. Hình thức quan hệ đối tác theo chiều ngang phổ biến nhất là đồng sáng tạo hoặc phát triển sản phẩm chung. Đây thường là những mối quan hệ hợp tác lâu dài, với thời gian lên đến 4 năm, nhằm mục đích cùng phát triển sản phẩm hoặc giải pháp nội bộ. Mục tiêu chính của việc đồng sáng tạo là phát triển ý tưởng khởi nghiệp thành sản phẩm hoàn chỉnh thông qua việc kết hợp các nguồn lực và năng lực của cả hai đối tác. Trong quan hệ đối tác đồng sáng tạo, cả hai bên đều chia sẻ các nguồn lực cùng nhau, thường bao gồm vốn nhân lực, sở hữu trí tuệ, tài chính, hoặc bất kỳ tài sản hỗ trợ nào khác. Đó là một giải pháp đôi bên cùng có lợi vì môi trường khởi nghiệp đầy mạo hiểm được tận dụng hiệu quả khi kết hợp với kinh nghiệm, tài nguyên, tên thương hiệu và nền tảng khách hàng của tập đoàn. Tuy nhiên, vì mô hình này cho thấy sự kết nối chặt chẽ và hợp tác mạnh mẽ hơn giữa tập đoàn và startup so với các mô hình quan hệ dọc được mô tả bên trên, nên nó chắc chắn sẽ có những rào cản lớn hơn để đạt tới hợp tác thành công.

Đầu tư mạo hiểm của tập đoàn (CVC)

Việc CVC có thể được coi là một hình thức hợp tác công ty/tập đoàn - khởi nghiệp hay không gây ra nhiều tranh cãi. Đầu tư mạo hiểm của doanh nghiệp - đầu tư cổ phần vào các công ty khởi nghiệp từ các quỹ doanh nghiệp đóng một vai trò quan trọng trong sự đổi mới sáng tạo của doanh nghiệp. CVC, một trong những chiến lược đổi mới mở lâu đời nhất của các tập đoàn, là sự khởi đầu của đổi mới mở và hợp tác doanh nghiệp - công ty khởi nghiệp.



Mặc dù một số khoản đầu tư CVC chỉ vì mục tiêu tài chính, phần lớn các tập đoàn đều coi việc có cổ phần trong các startup có tiềm năng phát triển là cơ hội để theo kịp các công nghệ mới và cập nhật những xu hướng thị trường quan trọng. Nhiều nhà nghiên cứu coi đầu tư mạo hiểm của công ty là một mô hình hợp tác khả thi miễn là công ty tập trung vào tạo điều kiện cho đổi mới và hỗ trợ cho liên doanh. Mặc dù lợi ích của mô hình CVC rất giống với những mô hình cộng tác khác, nhưng rủi ro liên quan đến CVC cao hơn. Liên doanh trong giai đoạn khởi nghiệp được coi là một khoản đầu tư rủi ro do có tỷ lệ thất bại cao, cần phải có quy trình sàng lọc và lựa chọn kỹ càng danh mục đầu tư kinh doanh khả thi và có khả năng mở rộng quy mô. Mặt khác, các khoản đầu tư CVC có thể quan trọng về mặt chiến lược đối với cả hai bên khi tham gia hợp tác. Từ quan điểm của tập đoàn, CVC mang đến cơ hội có cổ phần trong các startup, vốn đã tham gia vào quá trình hợp tác. Phương án này cũng là một giải pháp hấp dẫn cho startup, vì huy động đầu tư từ các quỹ hợp tác của đối tác giúp đảm bảo một mối quan hệ đối tác lâu dài và vị thế của startup đó trên thị

trường. Tuy nhiên, chủ sở hữu startup nên cân nhắc khi cộng tác với một công ty, đặc biệt là thông qua CVC có thể sẽ ràng buộc quyền tự chủ của startup trong việc hợp tác hoặc tránh các đối thủ cạnh tranh của đối tác.

Thu mua startup

Thu mua công ty khởi nghiệp bởi đối tác tập đoàn là đỉnh cao của quá trình hợp tác. Việc mua lại được đề xuất để mang lại giá trị gia tăng lớn cho tập đoàn, tận dụng các cơ hội kinh doanh và phát triển công ty thông qua hội nhập theo chiều dọc. Tuy nhiên, một số nhà nghiên cứu cho rằng việc mua lại các công ty khởi nghiệp đi kèm rủi ro cao và nhiều phức tạp do cấu trúc và sự cứng nhắc của công ty. Việc mua lại nên được thực hiện khi có tiền đề là sự cộng tác lâu dài, trong đó cả hai bên đều đảm bảo có sự phù hợp về mặt chiến lược và tổ chức. Hơn nữa, nâng cao sự nhanh nhẹn và linh hoạt trong cấu trúc và hoạt động của tập đoàn là điều kiện tiên quyết cần thiết để mua lại công ty khởi nghiệp./.

Phuong Anh

(The Success factors for corporate - startup collaboration, LBS working paper)